

Trnavská univerzita v Trnave
Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce

**Metodické usmernenie pre študentov bakalárskeho štúdia
pri písaní bakalárskej práce**

Nevyhnutnou podmienkou úspešného ukončenia bakalárskeho štúdia je napísanie záverečnej práce. Pri jej písaní je dôležité, aby boli dodržané zásady uvedené v príslušných smerniciach a usmerneniach, všeobecné pravidlá vedeckých a odborných textov a v neposlednom rade, aby text práce na seba nadväzoval a súvisel s názvom a hlavným cieľom práce.

Pre študentov, ktorí píšu záverečnú prácu prvý raz, to môže byť náročné. Preto je veľmi dôležité, aby mali okrem aktuálnych informácií a praktických skúseností k téme práce, aj adekvátne vedomosti a informácie o písaní vedeckého či odborného textu a ovládali základy aplikácie empirických metód. Potrebujú správne nasmerovanie ako realizovať prieskum a spracovať získané údaje po obsahovej aj formálnej stránke.

Každá záverečná práca – a teda aj bakalárska - je dielom študenta, ktorým má preukázať schopnosť tvorivo pracovať v študijnom odbore, v ktorom absolvoval študijný program. Záverečná práca v bakalárskych študijných programoch je bakalárska práca. Pripravuje sa v rámci pregraduálneho bakalárskeho vysokoškolského štúdia prvého stupňa.

Autorom záverečnej práce je študent, záverečná práca je teda jeho samostatnou prácou. Jej obhajoba je súčasťou štátnej skúšky a je jednou z podmienok riadneho ukončenia štúdia.

Univerzita archivuje prácu v elektronickej podobe v univerzitnej knižnici. Práca tak môže slúžiť aj ako študijný materiál a zároveň prezentuje univerzitu. Rovnako tak je nástrojom hodnotenia kvality.

Práca je nahrávaná do *Centrálneho registra záverečných prác* od roku 2009 podľa novely zákona o vysokých školách, ktorá ukladá slovenským vysokým školám povinne využívať *Centrálny register záverečných a kvalifikačných prác (CRZP)* a *Antiplagiátorský systém* (systém na odhaľovanie plagiátov, systém na detekciu plagiátov, kontrola originality).

Uchováva sa v CRZP spolu s menom a priezviskom autora, názvom vysokej školy / univerzity, ktorá prácu zaslala a ďalšími metadátami po dobu 70 rokov odo dňa registrácie

Trnavská univerzita v Trnave *Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce*

v CRZP. Mieru originality prác v CRZP overuje Antiplagiátorský systém. Protokol o kontrole originality identifikuje časti textu predloženej práce totožné s časťami textov prác uložených v CRZP a s vybranými internetovými zdrojmi. Protokol o kontrole originality práce sa sprístupní skúšobnej komisii na vyhodnotenie a je súčasťou zápisu o záverečnej (štátnej) skúške. Práca je na základe licenčnej zmluvy prístupná pre ostatných záujemcov (<https://crzp.cvtisr.sk/online-katalog/>).

Záverečná práca nesmie vykazovať prvky plagiátorstva a nesmie narúšať autorské práva iných autorov. Pri študijnom odbore Ošetrovatel'stvo musí byť záverečná práca tematicky zameraná na oblasť tohto študijného odboru.

Bakalárskou prácou študent preukazuje schopnosť pracovať s odbornou a vedeckou literatúrou, kriticky posúdiť preštudované vedecké a odborné publikácie, používať odbornú terminológiu, aplikovať vlastné klinické skúsenosti do teoretickej a empirickej časti práce, preukazovať tvorivý prístup k riešeniu problémov v klinickej praxi, použiť prieskumné kvantitatívne, resp. kvalitatívne metódy, aplikovať získané teoretické vedomosti pri riešení konkrétneho problému v ošetrovatel'skej praxi a prezentovať výsledky svojej prieskumnej činnosti.

Bakalárska práca môže mať prvky *pôvodnosti*, *sumarizácie* aj *kompilácie*¹. Miera pôvodnosti je v nej spravidla nižšia. Bakalárske práce sú skôr prehľadové a môžu vychádzať z rôznych primárnych a sekundárnych zdrojov, ako aj z vlastného bádania a prieskumu.

Pri písaní a spracovávaní záverečnej práce je dôležité identifikovať a charakterizovať prieskumný problém, navrhnuť si časový plán bakalárskej práce (kedy bude realizovať prípadný informačný prieskum, akú metódu použije, spracovávať výsledky prieskumu, tvoriť prácu a konečne upravovať prácu), stanoviť si cieľ práce - čo chce v práci predstaviť a spracovať, na čo poukázať, zistiť... Dôležité je zvoliť si správne metódy a techniky na spracovanie témy, realizovať prieskumnú časť práce, spracovať výsledky a odporúčať

¹ **Pôvodnosť** - ak sa prieskumom / výskumom autor dopracuje k tomu, čo sa ešte o probléme nevytvorilo, alebo sa autor pozrie na veci, ktoré sú známe, novým pohľadom.

Sumarizácia - utriedenie, zhrnutie a zovšeobecnenie poznatkov úplne, alebo z väčšej časti prevzatých z iných dokumentov, vytvára sa nová hodnota.

Kompilácia - dielo vytvorené prevzatím cudzích poznatkov alebo s použitím výňatkov z cudzieho diela; zhromažďovanie, zostavovanie.

Kompilát alebo **kompilácia** je dielo, väčšinou vedecké, ktoré vzniklo skompilovaním viacerých iných diel, na ktoré autor aj poukazuje.

Trnavská univerzita v Trnave *Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce*

konkrétne návrhy týkajúce sa skúmanej oblasti, odlíšiť vlastné myšlienky a myšlienky prevzaté, tvorivo myslieť a vyjadrovať svoje myšlienky, syntetizovať teoretické vedomosti a praktické zručnosti. Používať odbornú terminológiu a napísať prácu správne z jazykového a gramatického hľadiska.

Študent spracováva bakalársku prácu samostatne, školiteľ záverečnej práce študenta usmerňuje. Školiteľom bakalárskej práce je vysokoškolský pedagóg alebo odborník z praxe (sestra), podmienkou je, aby mal o jeden stupeň vyššie vzdelanie. V prípade bakalárskej práce je to minimálne vysokoškolské vzdelanie II. stupňa.

Úlohou školiteľa bakalárskej práce je vypísať témy prác tri semestre pred štátnou skúškou z predmetu *Bakalárska práca s obhajobou*. Ďalšími úlohami školiteľa je viesť študenta k samostatnej a tvorivej činnosti, usmerňovať ho pri zostavovaní osnovy záverečnej práce, upozorniť na nové zdroje informácií a racionálne využívanie relevantných literárnych prameňov, pomáhať orientovať sa v literatúre i celkovo v predmetnej problematike. Navrhnuť vhodnú metodiku spracovania témy, kontrolovať priebeh spracovania práce, upozorniť študenta na chyby a v neposlednej rade vypracovať posudok školiteľa, ktorý vloží do MAIS².

Úlohou študenta je prihlásiť sa u školiteľa záverečnej práce, ktorý vypísal do MAIS tému, ktorú si študent vybral. Následne pripraviť si osnovu a cieľ práce, vopred sa pripraviť na každú konzultáciu, dodržiavať harmonogram konzultácií, samostatne uvažovať o téme, jej spracovaní. Vyhľadávať informácie, konštruktívne diskutovať so školiteľom záverečnej práce, nečakať od neho kompletný návod, nakoľko smerovanie bakalárskej práce má ísť od študenta. Vedieť spracovať rešerš, vyhľadávať cudzojazyčnú literatúru, pracovať s katalógom knižnej a časopiseckej literatúry v Univerzitnej knižnici Trnavskej univerzity v Trnave alebo v inej knižnici, prípadne využiť niektorú z vedeckých online databáz.

Študent si môže tému práce zvoliť aj sám s tým, že osloví vysokoškolského pedagóga / odborníka z praxe a požiada ho o školenie zvolenej témy. Toto je možné urobiť v treťom semestri do 15. októbra daného akademického roka. Ak s tým vybraný pedagóg / odborník z praxe súhlasí, vypíše tému do MAIS.

---

² Vkladanie záverečných prác do MAIS (Modulárny akademický informačný systém) bude možné od akademického roka 2024/2025. Do akademického roka 2023/2024 sú záverečné práce vkladane do EZP (Evidencia záverečných prác).

Trnavská univerzita v Trnave ***Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce***

Frekvencia konzultácií závisí od iniciatívy študenta, malo by ísť spravidla o 4 stretnutia, primerane rozdelené medzi jednotlivé semestre. Študent prichádza na konzultácie riadne pripravený a prevezme zodpovednosť za úroveň práce. Posledná konzultácia je 28.2. (resp. 29.2.) v akademickom roku, v ktorom sa študent zúčastní štátnej skúšky z predmetu *Bakalárska práca s obhajobou*. Študent v stanovenom termíne (do 31.3. daného akademického roka) nahrá prácu do MAIS.

Odporúčaný postup pri písaní bakalárskej práce:

- vyhľadanie bibliografie, prameňov, rešerše,
- štúdium materiálov a výpisky z literárnych prameňov,
- stanovenie cieľa / cieľov práce,
- osnova (štruktúra) bakalárskej práce,
- vlastné spracovanie témy – vlastný text,
- kompletizácia – tabuľky, grafy, obrázky, bibliografia, prílohy,
- konečná verzia bakalárskej práce,
- korektúry, jazyková úprava,
- zaevidovanie práce do MAIS,
- príprava powerpointovej prezentácie bakalárskej práce k štátnej záverečnej skúške na predmet *Bakalárska práca a jej obhajoba*.

Formálna a obsahová stránka bakalárskej práce:

1. Po **rozsahovej, formálnej i obsahovej stránke** písanie bakalárskych prác usmerňuje *Smernica rektora Trnavskej univerzity v Trnave č. 20/2021 o bibliografickej registrácii, kontrole originality, prístupňovaní, uchovávaní a základných náležitostiach záverečných, rigorózných a habilitačných prác*. Študent je povinný si danú smernicu naštudovať.
2. Odporúčaný rozsah bakalárskej práce je 30 až 40 normostrán (54 000 až 72 000 znakov vrátane medzier). Strany práce sa číslujú nepretržite arabskými číslicami. Číslo strany je umiestnené v dolnej časti (päta) v strede alebo na vonkajšom okraji strany. Strany sa číslujú rovnakým typom písma a rovnakou veľkosťou ako text práce. Titulná strana sa počíta do stránkovania, ale číslo sa na ňu nepíše. Každá nasledujúca strana sa označí

Trnavská univerzita v Trnave *Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce*

číslo strany. Prílohy práce sa nečísľujú. Každá z častí bakalárskej práce (bod 5) začína na novej strane.

3. Odporúčané písmo v bakalárskej práci je *Times New Roman*, v texte je veľkosť 12, zarovnanie od kraja po kraj a riadkovanie 1,5. Ďalšie formálne náležitosti sú uvedené v smernici rektora o písaní záverečných prác³. Práca má byť písaná v akademickom pluráli.
4. Celá bakalárska práca – počnúc jej názvom a končiac prílohami – má byť v jednej obsahovej línii, čiže je potrebné dbať na to, aby nedošlo k odklonu od témy. Je lepšie zamerať sa hlbšie do problematiky, než ju zbytočne zoširoka rozpisovať.
5. **Časti bakalárskej práce:**
  - **Obal bakalárskej práce** – obsahuje názov univerzity, názov fakulty, názov bakalárskej práce, podnázov bakalárskej práce (ak ho práca má), uvedenie, že sa jedná o bakalársku prácu, evidenčné číslo, rok predloženia záverečnej práce, meno a priezvisko študenta a titul v prípade, že ho študent získal z nejakého iného študijného odboru.
  - **Titulný list** – obsahuje názov univerzity, názov fakulty, názov bakalárskej práce, podnázov bakalárskej práce (ak ho práca má), uvedenie, že sa jedná o bakalársku prácu, študijný program, školiace pracovisko, študijný odbor, meno školiteľa, rok predloženia záverečnej práce, meno a priezvisko študenta a titul v prípade, že ho študent získal z nejakého iného študijného odboru.
  - **Zadanie záverečnej práce** – ide o zadanie, ktoré stanovila univerzita študentovi pre vypracovanie záverečnej práce. Obsahuje: označenie práce, názov práce, meno a priezvisko študenta a titul v prípade, že ho študent získal z nejakého iného študijného odboru, meno školiteľa, názov školiaceho pracoviska, údaje vedúceho školiaceho pracoviska, anotáciu práce, jazyk, v ktorom bude práca vypracovaná, dátum schválenia zadania.
  - **Čestné vyhlásenie** – súvisiace s autorstvom práce.

³ Smernica rektora Trnavskej univerzity v Trnave č. 20/2021 o bibliografickej registrácii, kontrole originality, sprístupňovaní, uchovávaní a základných náležitostiach záverečných, rigorózných a habilitačných prác.

Trnavská univerzita v Trnave *Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce*

- **Pod'akovanie** – školiteľovi, prípadne iným osobám, ktoré pomohli študentovi pri spracovávaní bakalárskej práce. Pod'akovanie nie je povinnou súčasťou bakalárskej práce.
- **Abstrakt + kľúčové slová** – v štátnom jazyku. Abstrakt má byť výstižný, dynamicky napísaný, s jednoznačnou formuláciou predmetu, cieľa, metód, výsledkov a záverov práce. Má byť zrozumiteľný, koncízny (zhustený, stručný) a kompletný. Písaný má byť v 3. osobe singuláru s použitím trpného rodu a minulého času. V bakalárskej práci sa môže písať ako neštruktúrovaný, čiže ako jeden celok v rozsahu 100-200 slov. Za abstraktom nasleduje prázdny riadok a za ním kľúčové slová, v rámci ktorých je ideálne uviesť cca 5 pojmov.
- **Abstract + keywords** – v anglickom jazyku, resp. v inom cudzom jazyku, určenom univerzitou. Obsahovo kopíruje verziu abstraktu v štátnom jazyku.
- **Obsah** – konkrétne členenie bakalárskej práce na kapitoly a podkapitoly s ich číslovaním a uvedením čísla strany, na ktorej kapitola, resp. podkapitola začína.
- **Zoznam tabuliek** – ak sú v práci tabuľky, uvádza sa úplný zoznam ich názvov, tak ako sa použili v práci. Dlhšie názvy sa môžu skrátiť. Pri každej položke je číslo strany.
- **Zoznam grafov** – ak sú v práci grafy, uvádza sa úplný zoznam ich názvov, tak ako sa použili v práci. Dlhšie názvy sa môžu skrátiť. Pri každej položke je číslo strany.
- **Zoznam skratiek a značiek** – ak sú v práci skratky, resp. značky, uvádza sa úplný zoznam ich názvov v abecednom poradí.
- **Zoznam obrázkov** – ak sú v práci obrázky, uvádza sa úplný zoznam ich názvov, tak ako sa použili v práci. Dlhšie názvy sa môžu skrátiť. Pri každej položke je číslo strany.
- **Slovník** – ak je pre danú problematiku potrebné uviesť výkladový slovník, môže sa v práci nachádzať.
- **Úvod** - tvorí prvú časť hlavného textu (hlavný text = úvod + jadro + záver). V úvode sú výstižne a vecne uvedené základné informácie, ktoré majú čitateľa uviesť do problematiky. Je tu priestor na vysvetlenie aktuálnosti riešeného problému s dôrazom na význam a možnosti využitia poznatkov. Autor môže uviesť, prečo sa pre danú tému rozhodol. Úvod tvorí samostatnú kapitolu. Rozsah úvodu nie je stanovený, ale

Trnavská univerzita v Trnave *Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce*

spravidla dosahuje trištvrte až jeden a pol strany. V závere úvodu sú uvedené ciele bakalárskej práce, ktorých môže byť 3-5.

- **Teoretické východiská** – tento pojem sa v práci nepíše. Je to časť práce, v ktorej sa odporúčajú 2-3 kapitoly zamerané spravidla na súčasný stav riešenej problematiky doma i v zahraničí najmä z pohľadu ošetrovateľstva, úloha sestry v danej oblasti, prípadne špecifiká práce sestry v danej oblasti. Teoretické východiská by mali predstavovať približne 1/3 rozsahu práce (2/3 rozsahu práce by mala byť vlastná tvorba študenta – počnúc prieskumnou časťou, končiac záverom). Nemožno zabúdať na citácie, mali by byť 2-4 na stranu.
- **Prieskumná časť** – v prvom rade je potrebné vymedziť **prieskumný problém**, následne **ciele prieskumu** a **prieskumné otázky**. Nasleduje **charakteristika prieskumnej vzorky** (je potrebné si zadať spôsob výberu respondentov. Pri výbere základného súboru respondentov je dôležité, aby boli vyberaní respondenti, ktorí majú daný problém a skúsenosti s ním, teda aby ich odpovede boli validné. Dôležitý je aj počet respondentov, ktorý sa vypočíta z reprezentatívnej vzorky skúmanej problematiky). Dôležité je popísanie **organizácie prieskumu**, **podrobné popísanie metodológie prieskumu**, **limity prieskumu**, **čas a miesto prieskumu**, **metóda vyhodnocovania dát** a popis ich tabuľkového, grafického prípadne popisného vyhodnotenia a pod. Výber **prieskumného nástroja**, teda kvalitatívnej, resp. kvantitatívnej prieskumnej metódy je na dohode medzi študentom a školiteľom, toto metodické usmernenie ho nedefinuje.
- **Vyhodnotenie prieskumnej časti a prieskumných otázok** – vyhodnotenie a analýza výsledkov v podobe tabuliek (ideálne korelačných), grafov a popisu.
- **Diskusia** – predstavuje jednu z najpodstatnejších častí bakalárskej práce. V rámci obsahového zamerania predstavuje odpovede na vytýčené úlohy, prípadne prieskumné otázky, ak neboli vyhodnotené vo zvlášť podkapitole. Diskusia analyzuje zistené poznatky a informácie, komparuje poznatky iných autorov a ich výskumov s vlastným prieskumom, prípadnými vlastnými skúsenosťami, predkladá vlastný postoj autora k danej téme. Taktiež v nej môže byť uvedený osobný prínos autora k danej problematike.

Trnavská univerzita v Trnave *Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce*

- **Odporúčania pre prax** – nie sú samostatnou kapitolou, patria na koniec diskusie, spravidla sa píše na novú stranu. Odporúčania pre prax musia byť reálne, majú vychádzať z prieskumu bakalárskej práce. Vždy je potrebné uviesť, komu sú určené, čiže kto ich má realizovať. Nemajú sa uvádzať odporúčania subjektom, pokiaľ neboli predmetom skúmania. Preferuje sa radšej menej odporúčaní (stačia 3-4) s podrobnejším konkrétnym popisom.
- **Záver** – predstavuje záverečné zhrnutie riešenej problematiky a vyjadrenie sa k cieľom práce, uvedeným v úvode (nie k cieľom prieskumu). Píše sa neosobnou formou, spravidla v minulom čase. Dôležité je dbať na súlad záveru práce s jeho úvodom.
- **Zoznam použitej literatúry** – predstavuje úplný zoznam bibliografických odkazov abecedne zoradených. Musí korešpondovať s citáciami použitými v texte práce. Citačné normy sú uvedené v smernici rektora o písaní záverečných prác. V bakalárskej má byť použitých aspoň 30 odborných, resp. vedeckých literárnych zdrojov, z toho minimálne 15 zahraničných, cca 70% nie starších ako 10 rokov.
- **Prílohy** – v prvom rade je potrebné uviesť číslovaný zoznam príloh. Medzi prílohy patria: žiadosti a súhlasy súvisiace s prieskumom, dotazníky, doplnkové ilustrácie, tabuľky, grafy, fotografie a iné.

Ďalšie podrobnosti k písaniu bakalárskej práce možno čerpať zo *Smernice rektora Trnavskej univerzity v Trnave č. 20/2021 o bibliografickej registrácii, kontrole originality, sprístupňovaní, uchovávaní a základných náležitostiach záverečných, rigorózných a habilitačných prác*, z predmetu *Seminár k záverečnej práci*, z konzultácií so školiteľom a aktuálnymi pokynmi z Katedry ošetrovateľstva Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity v Trnave.

doc. PhDr. Jana Boroňová, PhD.

osoba zodpovedná za ŠP Ošetrovateľstvo, Bc. stupeň

V Trnave dňa 11.3.2024